

Sreda, 9. mart 2005.
Svedok Ditmar Hartvig (Dietmar Hartwig)
Svedok Beri Lituči (Barry Lituchy)

Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.05 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, juče po završetku unakrsnog ispitivanja sam svedoka pitao o mogućnosti postojanja dokumenata njegovih mobilnih timova kod kojih se koristi neprimeren jezik i psovke. On je to porekao, odnosno rekao je da se toga ne seća. U međuvremenu sam dobio dozvolu da koristim taj dokument i uz vaše dopuštenje želeo bih svedoku da pokažem taj jedan dokument i da mu postavim nekoliko pitanja o njemu.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Pod ovim izuzetnim okolnostima ćemo da vam dozvolimo da postavite jedno ili dva pitanja o tom dokumentu. Ali takođe želim da kažem da ovo Pretresno veće, gospodine Miloševiću, danas treba ranije da završi sa radom, budući da imamo jednu drugu sednicu koja treba da počne negde oko 13.00. Zato ćemo prvu pauzu da imamo u 10.40 minuta, a nakon toga ćemo da završimo sa radom u 12.30. Izvolite, gospodine Najs.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim sudskog poslužitelja da dokument stavi na grafoskop ...

SUDIJA ROBINSON: Danas nemamo prevodioca za nemački.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da. Hvala što ste me podsetili. Gospodine Hartvig (Ditmar Hartwing), ovo je dokument o kome smo juče govorili. To je dokument koji je došao iz mobilnog tima u Prištini (Prishtine). Došao je u vaše ruke 15. februara, mesec dana posle Račka (Recak). Kako vidimo pri dnu, vidimo da je vaša mobilna jedinica izvestila da je na putu za Prištinu prošla kroz Račak gde nikog nisu mogli da vide osim jednog starca koji se vratio samo nakratko da proveri svoju imovinu. A zatim pod podglavljem "Humanitarna situacija – ljudska prava" (Humanitarian Situation/Human Rights) piše nešto šta ja neću da pročitam, ali se odnosi na magarce. Videli smo kako ste vi juče bili senzitivni u vašem izveštaju. Ovo šta tu piše o magarcima je sasvim neprimereno za jednu ozbiljnu misiju, zar ne?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Izvinjavam se. Imam probleme. Ne mogu da vas dobro čujem. Ne radi se o izgovoru, nego o mojim ušima. Da li mislite na ovo šta piše u zaglavlju "Humanitarna situacija – ljudska prava"?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, upravo na to mislim. To je nešto sasvim neprimereno i što pokazuje potpuno odsustvo profesionalizma, zar ne?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Da, slažem se. To je informacija koja je sasvim suvišna.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A vi to nikada niste sankcionisali?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Ne mogu da se setim jesam li to pročitao. To je, u svakom slučaju, bilo nešto o čemu je trebalo da se

razgovara. Međutim, trebali smo da se koncentrišemo na važne stvari, a ne na stvari poput ovoga. Nije to bio naš stav, naš stil i to nije ono šta sam ja zapisao u našem nedeljnom izveštaju. Ono šta sam zapisao je nešto šta su meni ljudi rekli usmeno.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, juče sam zaboravio da zatražim da se u spis uvrsti dokument iz oktobra 1998. godine. Molim da se to uvrsti u spis.

SUDIJA ROBINSON: Koji je to dokument?

TUŽILAC NAJS: To je drugi od dva izveštaja. Dobio sam dozvolu da to koristim. Datum je oktobar 1998. godine. Molim da se i to uvrsti u spis.

sekretar: To će da nosi broj 835.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću ... A ne, u stvari imamo još jedan. Želite li da se i ovaj uvrsti u spis?

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA ROBINSON: Dobro.

sekretar: To će da bude 836.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

DODATNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Hartvig, juče vam je gospodin Najs dao pismo koje ste vi poslali generalu Lukiću. Da li još uvek imate to pismo pred sobom? Ako nemate, da ne gubimo vreme, ja ću da samo citiram jedan kratak deo ili je možda lakše da svedok ima pismo?

SUDIJA ROBINSON: Da.

SVEDOK HARTVIG: Nemam kopiju pisma. Imam jedno drugo pismo pred sobom.

SUDIJA ROBINSON: Molim da se svedoku preda ovo pismo.

SVEDOK HARTVIG: A da, to je isto pismo. To nije pismo o kom smo juče razgovarali. Juče smo govorili o jednom drugom pismu. Mislim da je to bilo prvo pismo koje sam poslao, pa budući da nisam primio nikakav odgovor, poslao sam još jedno pismo, drugo pismo koje je datirano na 25. jul 2003. godine.

TUŽILAC NAJS: Izgleda da je sada svedok iz svoje hotelske sobe doneo još jedan dokument koji mi nismo videli. Ukoliko je namera optuženog da o tome govori u toku dodatnog ispitivanja, mislim da bismo svi mi trebali da dobijemo kopiju tog dokumenta. Nisam siguran šta se tačno dešava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nije namera, niti ja znam za bilo kakav drugi dokument. Kakav ja kontakt imam sa svedokom? Ja govorim o dokumentu koji je juče gospodin Najs pokazivao, citirao i koji sam juče dobio od njegovih službenika, koji mi je juče dao ...

SUDIJA ROBINSON: Da li je taj dokument uvršten u spis? Da, to je 834.

SUDIJA KVON: Gospodine Hartvig, sekretarijat (Registry) nas je informisao da ste doneli originalno pismo napisano na nemačkom. Možete li to da nam objasnite?

SVEDOK HARTVIG: Da. Ja sam upravo to pokušao da objasnim. Ne sećam se datuma prvog pisma, ali budući da nisam dobio odgovor na njega, napisao sam još jedno pismo. I ja sam to pismo pre počet-

ka jutrošnje sednice predao Sudu. I to je možda ono šta vi sada imate pred sobom na nemačkom. Ako mi dozvolite da ukratko objasnim šta u njemu stoji, to je pismo takođe upućeno generalu Lukiću i ja počinjem rečima: "Ne znam da li ste vi onaj general koga sam nekoliko puta sreo na Kosovu između decembra 1998. godine i marta 1999. godine".

SUDIJA ROBINSON: U redu. Gospodine Miloševiću, pustićemo svedoka da nastavi sa svojim objašnjenjem. Naravno, ne želimo da bude predugo, zato što želimo da se gospodin Milošević vrati svom ispitivanju.

SVEDOK HARTVIG: Hvala. Dakle, ja sam se predstavio kako bih podsetio generala, budući da sam mislio da mu moje ime puno ne znači. Zatim sam mu objasnio da se bavim sakupljanjem opservacija i beležaka. Spomenuo sam i događaje u Račku. I ono šta sam hteo da kažem je to da se sećam da se u blizini ulaza u selo nalazila jedna seoska kuća na padini i rečeno mi je da je tamo ponekad bio MUP. Ja sam želeo da dobijem objašnjenje da li je to bio službeni položaj MUP-a ili ne. To je u suštini sadržaj ovog pisma. Zašto sam ja danas izneo ovo pismo? Juče je Tužilaštvo tražilo da im donesem jedan dokument, a ovo je sve šta sam imao u hotelu u fascikli, pa sam, eto, zato to jutros i doneo.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi sada možete da se vratite onom pismu o kom ste želeli da postavljate pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Hartvig, vi ste već objasnili da ste razgovarali nekoliko puta, kontaktirali generala Lukića i razgovarali o situaciji na Kosovu. Ja ću vam pročitati deo pa ću vam onda postaviti pitanje. To je u ovoj kopiji koju sam ja dobio, od 15 reda, pošto su redovi numerisani. Ne znam da li vi to imate pred sobom tako. Vi kažete: "Zadatak koji ste dobili do trenutka naše evakuacije, na kraju nije mogao da bude sproveden u delo, budući da vi niste mogli, niste bili u stanju da koristite vaša sredstva na

način na koji ste smatrali da je potrebno i koji bi bio najprikladniji za datu situaciju". Budite ljubazni, gospodine Hartvig, objasnite, pošto vi sa njim razgovarate o poznatoj stvari o kojoj ste ranije rezgovarali, o čemu se tu radilo u vezi sa tim da nije mogao da koristi sredstva koja je smatrao odgovarajućim i nije mogao to da uradi? Da li biste mogli da objasnite ovo šta se ovde kaže?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Ja sam već juče istakao da sam imao jak utisak da su snage bezbednosti pokušale da izbegnu sve šta je moglo da rezultira kršenjem sporazuma Milošević - Holbruk. To je bio kontekst. To je bilo kao da istovremeno vozite pritiskajući gas i kočnicu. To je bio moj utisak. Prema tome, ja ovde ne pokušavam da kažem da je trebalo koristiti više sile ili skoncentrisaniju silu. Ja ovde jednostavno prenosim moj utisak da on nije učinio ili da se nije usudio da učini sve ono šta je smatrao potrebnim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li to, dakle, znači da je na raspolaganju bila veća sila koja bi efikasnije rešavala problem ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, da li to onda znači ovo: vi mu sad sugerišete odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. General Lukić, dakle, nije upotrebio silu kojom je raspolagao. Je li to tačno?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Mislim da je njegov stav bio da čak i sa snagama koje je ima na raspolaganju, da je verovatno mogao da postigne više da nije imao nameru da izbegne probleme sa međunarodnom zajednicom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dakle mogao je da postigne više da nije imao naredbu da poštuje sporazum Milošević - Holbruk. Je li tako ili ne?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Upravo je to bio moj utisak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li to nešto govori o poli-

tičkom stavu države u odnosu na upotrebu snaga na Kosovu?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Ako sam ovo dobro shvatio, nešto se dešavalo na terenu, a to se nije slagalo sa sveukupnom situacijom koja je bila vezana za međunarodnu situaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, on po ovome šta vi ovde objašnjavate, nije upotrebio snage zato što je imao politička ograničenja?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Da. To je bio moj utisak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Hartvig. To sam želeo da ustanovim, jer je, gospodine Robinson (Robinson), gospodin Najs protumačio sasvim suprotno. On je čak juče pomenuo i gospodina Stanišića kako je on navodno urgirao da se ne upotrebljavaju snage, a ja nemam to, ja ne verujem da je to gospodin Stanišić ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nema potrebe da vi Pretresnom veću objašnjavate zašto ste postavili neko konkretno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja želim i da tražim, pošto ne verujem da je takva izjava gospodina Stanišića, da mi je dostavi gospodin Najs, jer bih nju hteo da vidim, a moje je pravo da vidim izjavu ako se tiče nečega što se tiče mene, a ne verujem da je on to mogao da kaže. Gospodine Hartvig, juče vam je gospodin Najs čitao iz nekog dokumenta iz izveštaja iz knjige, ja nemam tu knjigu, ali zapamtio sam događaj, govorilo se o pogibiji porodice Deljiljaj (Delilaj), to je juče bio predmet. I tu se govorilo o izveštaju kako je poginuo veći broj civila. Istovremeno u tom istom izveštaju se govori da je 14 policajaca ubijeno. Molim vas da mi odgovorite kao iskusan vojnik, ako je bio neki sukob u kome je poginulo 14 policajaca, da li je moguće da tih 14 policajaca pogine od nenaoružanih i nevinih civila?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, kako možemo da slušamo takvu vrstu pitanja? To jednostavno troši dragoceno vreme u dodatnom ispitivanju. Ja želim nešto da kažem šta je sasvim očigledno, a to je da optuženi ima ograničeno vreme i Sud takođe ima ograničeno vreme da čuje dragocene dokaze.

SUDIJA ROBINSON: Pretresno veće se sa tim slaže. Postavite drugo pitanje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro.

SUDIJA ROBINSON: Nema potrebe da trošite toliko vremena na dodatno ispitivanje ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ovaj svedok je, po mom mišljenju, vrlo nekorektno ispitivan od strane gospodina Najsa i ja moram da neke stvari razjasnim. To ste i vi sigurno morali da primetite.

SUDIJA ROBINSON: To je neprimeren komentar. Da je Pretresno veće zaključilo da je ispitivanje gospodina Najsa bilo neprilično, mi bismo to sigurno rekli. Hajde da nastavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Hartvig, ja ću što brže mogu da prođem kroz pitanja. Gospodin Najs vam je pokazao dokument koji je došao iz, piše "RC Belgrade", to je ovaj od 22. oktobra i u vezi s tim i u vezi sa tim vi ste rekli kako vam je urednik "Koha Ditore" (Koha Ditore) rekao da po Zakonu o informisanju ako objavi neku neistinu može da dobije veliku finansijsku kaznu. Da li je to ono šta ste vi juče rekli?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Da, govorio sam o razgovoru sa glavnim urednikom i izdavačem "Koha Ditore", ali to je bilo u januaru. To se nije ticalo ovog izveštaja, zato što je ovaj izveštaj od 23. oktobra. Ja tada još nisam bio na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je ne govorim o samom izveštaju, pošto vi ovaj izveštaj niste ni čitali, već ste vi, povodom postavljanja pitanja u vezi sa ovim izveštajem, rekli da vam je urednik "Koha Ditore" objasnio da ako objavi neku neistinu, može da dobije novčanu kaznu. Je li vam to rekao?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Da, to sam rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi imate dugo iskustvo, a pretpostavljam i svi ostali. Da li je uobičajeno da kad neko objavi laž u novinama, može da bude za to novčano kažnjen ili je to neka mera neke specijalne represije?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Ne znam kakva su međunarodna pravila u vezi sa time. Ja samo znam da u mojoj zemlji, da obično niko ne obraća pažnju na ono šta je objavljeno, osim ukoliko neko nije direktno optužen i to onda ne dovede pred sud. Prema tome, ako neko objavi laž ili nešto slično, ja moram da priznam da ne znam da li će sudija ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala, hvala. Svedok ne može više da kaže o tome. On nema ekspertizu o tome, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je išta poznato, pošto je ovde, pošto se ovde govorilo o tome kako su neki listovi i zabranjeni, da li je vama poznato da je bilo koji list zbranjen u Jugoslaviji?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: To ne znam. Ja sam spomenuo da smo mi gotovo svakodnevno dobijali "Koha Ditore" i "Kosova Sot" (Kosova Sot), sve dok nisam otišao na tu konferenciju u Sarajevu 14. i 15. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Neću se dalje na tome zadržavati. Da li se sećate i da je bilo i objašnjenja da se kažnjava ako se podstiče verska i nacionalna mržnja? Samo mi kažite da li se sećate toga, da ili ne?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Ne. Nisam čuo ništa tome slično.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro. Hvala vam. Gospodine Robinson, ja sam dobio po Pravilu 68 veliki broj dokumenata, kao što znate. Samo bih neke od njih iskoristio koji se tiču upravo pitanja koje je pokretao gospodin Najs u vezi sa raznim izveštajima kakve je on ovde prezentirao. Gospodine Hartvig ...

SUDIJA ROBINSON: Pod uslovom da to proizilazi iz unakrsnog ispitivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa nadam se da proizilazi iz unakrsnog ispitivanja mnogo toga, jer je gospodin Najs nastojao da objasni da oni nisu davali odgovarajuće dnevne izveštaje, da svedok nije doneo mnoge izveštaje i tako dalje. A ovde ima, među dokumentima koje sam ja dobio po Pravilu 68, dakle oslobađajućoj dokumentaciji, izabrao samo mali broj. Toga ima mnogo više, pa sam hteo da prođem kroz to ako smatrate relevantnim. Ako ne smatrate, ja ne moram da prođem kroz to. Želim da pitam svedoka da li je to na osnovu njegovog izveštaja. Evo ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

SUDIJA ROBINSON: Koje je pitanje, gospodine Miloševiću?

TUŽILAC NAJS: Da li ja mogu da pomognem Pretresnom veću? Ne znam da li ovo zaista proizilazi iz unakrsnog ispitivanja na klasičan način, ali ne želim da ispadne da sada opstruiram optuženog. On može da iznese šta god smatra da je relevantno pred Pretresno veće, ali Pretresno veće će da se seti da sam ja objasnio da dokumenti ove vrste koji su imali određena ograničenja, da smo mi podneli zahteve kako bi se ukinula ta ograničenja i kako bi optuženi dobio ta dokumenta pre glavnog ispitivanja. Dakle, on je imao ta dokumenta na raspolaganju i da je želeo da ih koristi, trebao je da ih koristi tokom glavnog ispitivanja.

SUDIJA ROBINSON: Pa to nije baš neophodno da bude tako. Na njemu je da odluči da li će da koristi tada ili tokom dodatnog ispiti-

vanja. A pravo je pitanje da li to proizilazi iz unakrsnog ispitivanja.

ADVOKAT KEJ: Ima dosta dokumenata koja se tiču svakog područja, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Kosova i tako dalje i to je ono šta optuženi koristi. On sad koristi materijal koji se tiče Kosova, a koji potpada pod Pravilo 68, a, po našem mišljenju, ovo proizilazi iz unakrsnog ispitivanja Tužilaštva i to se tiče samog početka, budući da je svedok bio šef određene misije, a Tužilaštvo ga je pitalo u vezi njegovih kompetencija i šteta što ti dokumenti nisu bili predloženi.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Hartvig, ovaj dokument koji vam je pročitao, za njega je rečeno da ga je načinio tim iz Peći (Peje). Da li je to dokument za koji ste bili odgovorni, za pripremu tog dokumenta?

SVEDOK HARTVIG: Ne.

SUDIJA BONOMI: Pa to je onda odgovor na pitanje. Potpuno je irelevantno.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, čuli ste odgovor. Nije relevantno, budući da svedok nije pripremio taj dokument. Postavite drugo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Robinson (Robinson), ja svedoka mogu da pitam i na drugačiji način. Da li je tim Peć bio njemu podređen?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tim iz Peć mogao da šalje svoje izveštaje?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ROBINSON: Da šalje izveštaje kome?

SVEDOK HARTVIG: Regionalnoj kancelariji u Prištini.

SUDIJA ROBINSON: To je bila vaša kancelarija?

SVEDOK HARTVIG: Da.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se može, da li ja logično podrazumevam ako mislim da je ovaj izveštaj tima iz Peći na neki način bio u vašoj nadležnosti i da je došao iz grupe kojoj ste vi bili na čelu?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Radilo se o izveštaju koji je sadržavao informacije koje su bile prikupljene na licu mesta. Dakle, te informacije su bile prikupljene i onda prosleđene meni. A što se tiče moje zone odgovornosti, to je trebalo uključiti u dnevni izveštaj iz Prištine, a takođe i u nedeljni izveštaj.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Gospodine Miloševiću, krenite dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste me prekinuli, ja nisam završio citiranje: "Očigledno je da je Ramuš (Ramush) zatražio od čoveka da mu se pridruži, oduzeo mu vozilo i takođe mu oduzeo 2.500 nemačkih mraka koje je ujak imao sa sobom. Porodica nije ništa čula o njemu od tada i zatražili su od tima da li je moguće da oni pronađu, da vide da li je ujak i dalje živ ili ne".

SUDIJA ROBINSON: Dobro. A koje je pitanje? Evo sad ste pročitali još jedan deo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitanje je: da li se sećate, gospodine Hartvig, koliko je bilo takvih pljački i otmica od strane UČK (OVK, Ushtria Clirimtare e Kosoves), albanskih građana?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Ja ne mogu ...

SUDIJA ROBINSON: Neću da dozvolim to pitanje. To pitanje ne

proizilazi iz unakrsnog ispitivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ne postoji obaveza da se dotaknete svakog pitanja postavljenog tokom unakrsnog ispitivanja. Izaberite ona koja su ključna za vašu odbranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Robinson. Ovo govori takođe o pitanjima koja su, iz kojih se na primerima vidi širi plan. Imam dokument R025-5342. piše: "Od tima iz Peći upućeno Regionalnom centru Priština, 17. februar 1999. godine". To je iz Peći upućeno vama 17. februara 1999. godine. Evo šta ovde piše u naslovu: "DPK kaže: OVK nikada neće položiti oružje NATO" i onda objašnjava dole "ne mogu da verujem da će OVK da preda oružje snagama NATO i mi ćemo ih podržavati u tome na najači način. OVK mora da se transformiše u jedan drugačiji vojni koncept. Postojeći mehanizmi da se održi mir. Između NATO i OVK postoje optimalni odnosi".

SUDIJA ROBINSON: Koje je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Poenta je ovde "da između NATO i OVK postoje optimalni odnosi". To je 17. februar 1999. godine, pre donošenja odluke o bombardovanju, dakle pre nego što je počeo rat 24. marta. Optimalni odnosi između NATO i OVK. Vi ste pitali svedoka koji je rekao da je OVK bila NATO pešadija na Kosovu i Metohiji, da li ima podatke ...

SUDIJA ROBINSON: Ja vas pitam koje je pitanje koje vi postavljate svedoku?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa postavljam svedoku pitanje: da li vam je u to vreme bilo poznato da između NATO i UČK postoje ikakvi odnosi, a ne optimalni?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Tada nisam znao za bilo kakve direktne odnose između NATO i OVK, ali javno se govorilo da OVK prima podršku i mediji su delimično izveštavali o tome ko se krije iza toga.

SUDIJA ROBINSON: Oprostite, kažete da se javno govorilo o tome da OVK prima podršku. Podršku od koga?

SVEDOK HARTVIG: Pa to sam hteo sad da objasnim. Dakle, govorilo se o tome da strane države podržavaju OVK. Sećam se jednog razgovora sa jednom osobom tokom razgovora u Rambujeu (Rambouillet) kada je gospođa Olbrajt (Madeleine Albright), bivši državni sekretar Sjedinjenih Američkih Država (United States of America) ohrabivala OVK da potpišu sporazum, jer u suprotnom će da povuku podršku. Ja sam pitao tog Amerikanca šta to znači i on se nasmejao i rekao "pa sva humanitarna pomoć će da bude zaustavljena". I to od svih humanitarnih organizacija.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite, a pre toga molim vas da nam prosledite te dokumente kako bismo ih mi videli ili da se možda stave na grafoskop.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo izvolite. To su ova dva. Ostale još nisam prešao. Je li mogu da idem dalje?

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak da vidimo dokumenta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam citirao ono šta je podvučeno.

SUDIJA ROBINSON: U skladu sa praksom, gospodine Miloševiću, trebalo je da napravite kopije i za članove Pretresnog veća i za Tužilaštvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, ovo je dodatno ispiti-

vanje, ja ne mogu da se priprelim tako unapred za dodatno ispitivanje, da sve kopije napravim, a ovo su inače dokumenta koja su registrovana kod vas i pretpostavljam da mogu sva da se nađu na vašem kompjuteru, jer sam ih dobio od druge strane.

SUDIJA ROBINSON: Imali ste vremena sinoć.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Mogu li da idem dalje?

SUDIJA ROBINSON: Da, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imam ovde izveštaj od 30. do 31. januara ovog glavnog centra u Beogradu, a onda kaže: "Regionalna pitanja - Kosovo" i kaže "vojna bezbednost" i onda kaže: "Tim iz Peći 30. januara sastao se sa istražnim sudijom koji vodi istragu o incidentu u Rogovu (Rogove). 15 tela je identifikovano ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodin Najs je ustao, gospodine Miloševiću.

TUŽILAC NAJS: Što se tiče Rogova, ja nisam postavljao pitanja u vezi sa tim. Mogu da postavim brojna pitanja. Imam materijal, ali mislim da sam rekao da ću da postavljam pitanja o Rogovu ukoliko budem imao vremena. Ipak, nisam imao vremena da i to pokrijem ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, neću da dozvolim to pitanje budući da ne proizilazi iz unakrsnog ispitivanja, a takođe mislim da bi trebalo da privedete ovo dodatno ispitivanje kraju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Uz sve moje obzire, gospodine Robinson, ja imam u vidu da je gospodin Najs stavljao primedbu svedoku da on nema izveštaj timova, da nije doneo dokumentaciju i tako dalje, a ovde je mnogo izveštaja timova koji svi potvrđuju one nalaze o kojima je svedok pisao u svojim izveštajima. Svaki detalj se može naći kroz izveštaje timova, ako se oni pažljivo pročitaju. Prema tome, generalno njegovo osporavanje svedočenja je bilo da nema dovoljno

dokumentata, da nema izveštaja timova, da nije sve prikupio, što on nije ni mogao prikupiti. Ali ja sam, eto, dobio po Pravilu 68 mnogo tih izveštaja. I oni su vrlo ozbiljni i uvek na više strana i tačno odražavaju ono šta je svedok svedočio, a šta je gospodin Najs osporavao.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ovo šta ste rekli je validno. Gospodin Najs jeste unakrsno ispitivao u vezi sa tim što svedok nije doneo izveštaj sa sobom, a vi sad predočavate dokumente kako biste potvrdili ono šta je svedok rekao. Ali i dalje postoji pitanje da li je Rogovo uopšte spomenuto. Ja znam da ste vi to pokrenuli tokom svog glavnog ispitivanja i ja ću vam po toj osnovi dozvoliti da postavljate pitanja o tome, jer, u principu, ono šta ste rekli jeste validno. Međutim, vreme vam teče, gospodine Miloševiću i morate da razmislite da li je ovo najbolji način korišćenja vremena koje vam je na raspolaganju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Robinson, preskočiću Rogovo. Dovoljno je što postoji taj izveštaj koji to potvrđuje, ali da vidimo dalje. Imamo izveštaj tima Prizren (Prizren), da se pomerimo od Peći. Tim Prizren. Piše: "Od tima Prizren, Regionalnoj kancelariji Priština, 29. januar 1999. godine" i onda tu kaže, to je inače dokument R025-5661 i 5662. Kaže se: "Tim se sastao sa OEBS-om (OSCE Kosovo Verification Mission) i sa snagama MUP i sa specijalnim jedinicama i to ispred dvorišta gde su se vodile borbe između terorista i policije. I to se odigralo danas ujutro u 6.15. Rezultat borbe je bio 24 mrtvih, a takođe i jedan pripadnik MUP-a". Dakle, gospodine Hartvig, da li je ovo vaš izveštaj u kome se vidi kako su poginuli u ovom napadu teroristi, iz ovog izveštaja od 29. januara 1999. godine?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Sećam se tog događaja, ali ne mogu to da povežem sa određenim datumom i vremenom. Sećam se da je bilo borbe i da je bilo žrtava, odnosno da je bilo puno žrtava. Mislim da je o tome izveštaj podneo tim, to ste spomenuli, a kasnije je to

takođe korišćeno u dnevnom izveštaju regionalne kancelarije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, to mi je bilo bitno da mi potvrdite. Ja mislim da i ovo treba da se unese, gospodine Robinson. Da idemo dalje ...

SUDIJA ROBINSON: U redu. Molim broj? Da li imamo kopiju tog dokumenta?

SUDIJA KVON: 284.

sekretar: D284.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dalje imamo dokument R0250698 od 29. januara 1999. godine, EUMM (European Union Monitoring Mission) "restricted". I onda ima Kosovo. Kod Kosova ...

SUDIJA BONOMI: Pre nego što pročitate, da li možete da mi pomognete i da mi kažete koji tabulator ovaj dokument podržava? Pretpostavljam da je to ono šta vi sada radite, dakle da podržavate svoje tabulatore zvaničnim dokumentima. Recite mi sada na koji se tabulator to odnosi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ovo se odnosi na opšte prilike. Možete da ga stavite da podržava i tabulator 1 i tabulator 2, jer su tamo opisane opšte prilike, a ovde se to vidi u detaljima, pošto je gospodin Hartvig pisao o događajima ne ulazeći u detalje, ali je to se očigledno radio na osnovu detaljnih izveštaja koje je imao.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja sam malopre rekao da je vaš komentar bio validan, budući da je gospodin Najs tokom unakrsnog ispitivanja rekao svedoku da nema nikavih izveštaja koji podržavaju ono šta on govori, a vi sada predočavate te izveštaje. Ali kako bi sve to bilo validno, vaša pitanja moraju da se odnose na

nešto šta je svedok rekao i zbog toga je sudija Bonomi (Bonomy) postavio ovo pitanje u vezi sa tabulatorima. Ja vam neću jednostavno dozvoliti da postavljate pitanja zbog validnog principa koji sam spomenuo malopre. Pitanje mora da se odnosi na nešto šta je svedok rekao tokom glavnog ispitivanja ili šta je sadržano u tabulatorima. U suprotnom nije relevantno i proveli bismo ovde čitav dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Vrlo dobro, gospodine Robinson. Svedok je, setičete se, rekao da je policija reagovala na provokacije UČK, na zasede, napade, ubistva i tako dalje. Pitao sam svedoka da li je za vreme dok je on bio na čelu Posmatračke misije Evropske unije bio i jedan primer da je policija napala neizazvano. On je odgovorio "nije". Svi ovi dokumenti pokazuju upravo takve događaje, da je reč o napadima UČK i na sukobima sa policijom. Nema ni jednog dokumenta među njima koji govori o tome da je policija napala nekog civila ili ne znam šta uradila, osim u jednom dokumentu se pominje da su prijavili policajca koji je oteo 800 maraka ili 300 maraka nekoj osobi i da je šef policije sproveo istragu, našao tog policajca, vratio novac i uspostavio ponovo red. Prema tome, ovo sve podržava glavne tvrdnje, odnosno istinu da je policija reagovala na napade ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, gospodin Najš je unakrsno ispitivao svedoka, postavljao mu je pitanja koja su se odnosila na kredibilitet tog svedoka, a tokom dodatnog ispitivanja vi pokušavate da rehabilitujete kredibilitet svedoka i vi ste mu predložili neke od izveštaja. Možda biste mogli da razmislite o tome nakon što ste predložili dva ili tri izveštaja, da li je potrebno da predlažete dodatne izveštaje, jer vi pokušavate da rehabilitujete svedoka, a jedan do dva izveštaja su dovoljna da on potvrdi to, jer ovo nije najbolji način da koristite vreme za dodatno ispitivanje, ako narednih pola sata budete nastavili na ovakav način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Uvažavam to ...

SUDIJA ROBINSON: Ako putem dva izveštaja niste ustanovili da se radi o svedoku čiji kredibilitet nije poljuljan, dakle da je govorio istinu iako nije sa sobom imao izveštaj, ne mislim da ćete to postići ako mu predočite još tri, četiri ili šest izveštaja.

TUŽILAC NAJS: Žao mi je što prekidam, ali hteo bih da kažem sledeće. Iako sam skrenuo pažnju i svedoku i Pretresnom veću da je on došao ovde bez propratnog materijala i da nije uložio nikakve napore kako bi došao do najboljih dokumente, već da se oslanja na radne izjave, ja sam se takođe bavio izrazima koje je svedok koristio u izveštajima, a jedini tabulator za koji sam postavljao pitanja da li zaista je postojao original i da li je poslato, bio je dokument pod tabulatorom 12. Ja sam, u stvari, pitao zašto dobijamo radnu verziju, a ne original.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, budimo poštteni. Mislim da je to bilo daleko uopštenije.

SUDIJA BONOMI: Vi ste, u stvari, čak optužili svedoka da je pristrasan, tako da postoji opravdanje da se ta teza preokrene, ali nisam siguran da se to radi na pravi način.

ADVOKAT KEJ: Ukoliko optuženi želi da uvrsti u spis sve te izveštaje koji potkrepljuju svedočenje nekog svedoka, možda bi se za to mogao pronaći neki mehanizam, baš kao što je tužilac uspeo da uvrsti "Plavu knjigu" (Blue Book) putem gospodina Kua (Philip Coe). To se dobro sećam. Ovo su dokumenti iz tog vremena. Oni dolaze iz jednog zvaničnog izvora, iz arhiva Tužilaštva. Oni postoje i u arhivu Tužilaštva i kumulativni su. Možda bismo mogli da upotrebimo Pravilo 92bis(A).

SUDIJA BONOMI: Hvala vam što ste doneli zrno razuma u Odbranu, gospodine Kej (Kay).

SUDIJA ROBINSON: Da, mislim da bi to imalo smisla, gospodine Miloševiću. Vi biste sve te dokumente mogli da uvrstite u spis putem mehanizma koji je predložio gospodin Kej. Mi bismo to svakako vrlo rado saslušali. Tužilac je iskoristio istu stvar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda ću vam ja dati sve ove dokumente koji se odnose na rad timova. Evo napraviću, da vas ne opteretim, jedan izbor, ali pre nego što završim sa tim, želim da vam pročitam i da pitam svedoka, sa obzirom da to potkrepljuje takođe ono šta je on govorio, da li se seća sledećeg, pošto se ovde radi o izveštaju tima Prizren upućenog njegovoj kancelariji 17. januara 1999. godine. Kaže, "ovo je prvi put", govori pre toga, "tim se susreo sa dva od pet sinova Avdi Beriše (Avdi Berisha), rođenog 1933. godine, iz mesta Brestovac (Brestoc)", koji je otet. I onda se kaže: "Ovo je prvi put da lokalni Albanci priznaju da postoji kidnapovanje među njima samima i da to radi OVK, ali sva ubistva i nestanci nisu političke prirode, nego se ponekad rade iz privatnih razloga, a tekuća situacija se koristi da se to prikrije. OVK zaista uvodi vladavinu terora u selima koja nisu ekstremistička. Sve to znamo već nekoliko meseci, ali po prvi puta su to priznali i progonjeni Albanci. Važno je spomenuti da su dva sina dobro govorila francuski, ali su to počela da koriste tek nakon što su naši albanski prevodioci napustili to mesto". Dakle, gospodine Hartvig, vi ste dobili ovaj izveštaj. Da li ste vi u toku svog boravka bili svesni obima i domašaja terora koji UČK vrši nad albanskim stanovništvom?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: Iz mnogih razgovora sa ljudima znao sam da OVK pokušava da poveća svoje brojno stanje. Mislim da sam već rekao da je ljudima govoreno da oni moraju da postanu članovi OVK ili da podržavaju. Takođe sam spomenuo i jedan slučaj kog se sećam, sa jednim mladim lekarom koji je bio prisiljen da se pridruži OVK, a kako bi ga oni uverili da je to dobra ideja, ranili su neke od gostiju na njegovoj rođendanskoj proslavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U redu. Da ne bismo trošili vreme, ako vi

ovo smatrate trošenjem vremena, gospodine Robinson, evo ja ću da vam prložim, ako smatrate da je to najpogodniji način, znači ovaj izveštaj od 15. januara 1999. godine, gde su ubijeni od strane UČK-a Albanci. Onda izveštaj tima Prizren o ulozi FARK-a (Forcat e Armatosura te Republikes se Kosoves) i UČK, izveštaj EUMM sa posebnim delom gde je samo Kosovo o sukobu UČK na granici sa čuvarima granice, izveštaj tima Peć koji govori opet o sukobu UČK i policije. Ako treba da ove brojeve čitam, ja ću ih pročitati rado. Uvek ima vaš ovde broj, jer je to registrovano kod suprotne strane, jer sam to od njih i dobio. Izveštaj tima Prizren o ovom prvom priznanju sa albanske strane da UČK kidnapuje i sprovodi teror po selima među albanskim stanovništvom ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, da to razjasnimo. To su znači sve izveštaji koji su poslali gospodinu Hartvigu ili njegovoj kancelariji?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ili izveštaji koji su iz tima Peć, Prizren i drugih timova na Kosovu ili njegove kancelarije u Beogradu, oni delovi koji se odnose na Kosovo i koji potiču od njega. Evo, na primer, ovaj izveštaj koji govori o tome da se prvi put, iako je poznato već nekoliko meseci, Albanci izjašnjavaju da ih terorise UČK je iz tima Prizren. Tim Prizren poslao RO Priština 17. januara 1999. godine. To je, dakle, potpuno validan dokument koji je prošao kroz ruke svedoka, jer je iz njegovog tima u Prizrenu upućen njegovoj kancelariji ...

SUDIJA ROBINSON: Da ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako vi želite da odbacite one koji nisu iz njegovih timova, to je vaša stvar. Ali u onim opštim koji se prave u Beogradu, se uvek piše šta je sa Kosova. A to sa Kosova dolazi od njega. Ne može doći od nekog drugog, jer je reč o Evropskoj posmatračkoj misiji, Evropske unije (European Union). Međutim, ako to isključite, to će biti vaša stvar. Ja želim samo da vam sve to predam.

Dakle, to je ponovo, imam tim Peć kancelariji Priština ...

SUDIJA BONOMI: Mogu li nakratko da vas prekinem? Ne radi se tu o nama. Nije to naša stvar. Vi vodite svoju odbranu. Možda gospodin Kej tu može da pomogne. Gospodine Kej, ovo bi jednostavno moglo da se učini tako da se od svedoka zatraži da potvrdi da su ti dokumenti prošli kroz njegove ruke. To je metod koji ste vi predložili.

ADVOKAT KEJ: Da.

SUDIJA BONOMI: Ali problem koji iz toga proizilazi je da Tužilaštvo to nije dobilo kao deo teza Odbrane i oni sada ne mogu unakrsno da ispituju po tim dokumentima. Naravno, možda će to gospodin Najs da prihvati i jednostavno priznati da je realnost takva, a alternativa bi mogla da bude da se pronađe neki drugi svedok koji će da prezentuje te dokumente prilikom svog glavnog ispitivanja, pa će onda po tome moći i unakrsno da se ispituje.

ADVOKAT KEJ: Da, razgovarali smo o tome. Mislimo da bi osoba koja je to dala Tužilaštvu bila dobra osoba da uvrsti to u spis po Pravilu 92bis(A), budući da je to kumulativno za svedočenje ovog svedoka.

SUDIJA BONOMI: Ali to bismo sada mogli da rešimo, barem u izvesnoj meri, dakle ada, na licu mesta, barem za one dokumente koji su poznati ovom svedoku. Možda će gospodin Najs to da prihvati, možda neće, jer znam da to njemu ipak u izvesnoj meri ne odgovara.

TUŽILAC NAJS: Prvo da kažem nešto o onome šta je rekao gospodin Kej. Osoba koja nama dostavlja dokumente, po našoj metodi pribavljanja dokumenata nije osoba koja bi mogla da bude iskorišćena kao svedok. Drugo, mi smo učinili mnogo toga da bismo skinuli ograničenja sa tih dokumenata i predali ih optuženom. I, naravno, predvideli smo da će on možda te dokumente želiti i iskoristiti. Ja sad opet moram da kažem ono šta sam ranije rekao. Da je on pravilno pripremio svoju odbranu, bilo bi to da je on te dokumente prezen-

tovao prilikom glavnog ispitivanja. Onda bih ja mogao o tome, naravno, unakrsno da ispitujem. Međutim, vremenska ograničenja nama sada jednostavno ne omogućavaju da ja govorim o svim dokumentima. Ja sam identifikovao samo jedan od tih dokumenata u vezi sa kojim sam bio ozbiljno rezervisan. To je bio tabulator 12 i usredsredio sam se na sadržaj. Nisam se koristio drugim dokumentima. Sadašnja situacija je krajnje nezadovoljavajuća. Mi nismo to napravili. To je napravio optuženi. Ja sada kažem "hajde, neka ti dokumenti uđu u spis. Da, to meni ide na štetu, jer ja nisam mogao unakrsno da ispitujem, ali neka to uđe u spis, a ja ću nešto o tome da kažem ako to bude potrebno, u svojoj završnoj reči". Ali molim da se od optuženoga zatraži da radi na bolji i pravičniji način i da bude praktičniji prilikom prezentovanja tih dokumenata.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Najs, smatram da je ovo šta ste rekli veoma razumno. Hvala.

SUDIJA ROBINSON: Oni dokumenti koji su poslani svedoku ...

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, predajte dokumente svedoku kako bi on mogao da ih pogleda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, gospodine Hartvig, da pogledate da li su svi ti dokumenti, dokumenti vaše organizacije, dakle Evropske posmatračke misije?

SVEDOK HARTVIG – ODGOVOR: To su izveštaji timova. Tu je i nekoliko izveštaja iz naše kancelarije u Sarajevu ili iz moje kancelarije upućenih u Beograd i obratno.

SUDIJA ROBINSON: Da li želite da ih vidite, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS: Kasnije.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Onda ćemo to da uvrstimo pod istim brojem.

sekretar: Ali prvo da dam broj prethodnom dokumentu od 29. juna 1999. godine. To će da bude broj D285, a ovi svi dokumenti idu u spis pod brojem D286.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine Hartvig. Nemam više pitanja.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Hartvig, time je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli da svedočite pred Međunarodni sud. Sada možete da idete.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što nastavimo, molim privatnu sednicu za jedno pitanje.

SUDIJA ROBINSON: Molim privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Vi imate prigovor na sledećeg svedoka.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, kada je reč o sledećem svedoku, nije baš sasvim jasno, kao i obično, šta optuženi želi da kaže putem njega. Ne znam da li ste vi pogledali dokumente koje smo mi imali priliku da pogledamo? Niste. Dobro. Onda ja mogu jednostavno da iznesem naš prigovor. Možda ćete želeći taj prigovor da razmotrite kad svedok bude svedočio, ali ja ću pokušati sada ukratko da objasnim u čemu je suština ovog proceduralnog argumenta. Imamo jedan dokument koji sadrži izveštaj, a izveštaj sadrži više razgovora. Po

našem mišljenju taj je materijal neprihvatljiv iz dva razloga, a) on nije relevantan zato što se ...

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Moramo da se vratiti na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

TUŽILAC NAJS: Vratimo se na predložene predmete za gospodina Litučija (Barry Lituchy) i zaključke koje ja mogu da izvučem iz tih dokumenata. Postoje dva osnova po kojima tvrdim da je taj materijal neprihvatljiv. Prvo, razgovori, odnosno intervjui koji se nalaze u ovom dokumentu odnose se na bombardovanje Srbije i na ono šta se dogodilo nealbancima nakon završetka bombardovanja. Dakle, to je potpuno irelevantno budući da se to uopšte ne tiče pitanja kojim se bavimo ovde, a to je zašto su ljudi napuštali Kosovo. Druga osnova za izuzeće ovih materijala je priroda razgovora. Neki od tih razgovora se možda tiču tema koje su važne za ovu optužbu, ali one ne bi trebale da uđu na ovakav način, kroz razgovore iz druge ruke. Na primer, dvojica od tih ljudi sa kojima se razgovaralo su članovi Privremenog izvršnog veća. Mi smo o tome već detaljno razgovarali sa svedokom Andrićem. To možda jeste materijalno značajan dokaz. Međutim, ovde smo sada suočeni sa pokušajem da se u spis uvrste neke stvari putem razgovora sa tim ljudima, ali ti su ljudi na raspolaganju. Oni mogu da budu pozvani na Sud i da svedoče. Ja ne mogu unakrsno da ispitujem razgovore iz ovih dokumenata. Takođe, ne bi imalo puno smisla da ja šaljem svog istražitelja kod njih i da onda pokušavam to na taj način da uvrstim u spis. Prema tome, mi tvrdimo da je taj materijal neprihvatljiv ili gotovo neprihvatljiv i to iz dva navedena razloga. Postoje i drugi problemi u ovom izveštaju. Ja kroz te probleme mogu da prođem prilikom unakrsnog ispitivanja. Ukoliko Pretno veće bude imalo priliku da to pogleda, bilo sada,

bilo tokom pauze, videćete da su razgovore vodili ljudi koji su imali svoj dnevni red, koji su imali svoje namere i koji su već imali svoje ranije zauzete stavove. Ti razgovori nisu vođeni na način koji bi bio prihvatljiv za ovaj Sud. Zato smatram da su ti dokazi neprihvatljivi. Možda će Pretresno veće želeti da pita optuženog šta tačno želi da dobije od ovog svedoka. Želeo bih da podsetim Pretresno veće da smo u jednom ranijem trenutku, prilikom svedočenja svedoka Anastasijevića, imali razgovore koji jesu uvršteni u spis. To su bili razgovori sa ljudima identifikovanim kao supočiniocima i to su u izvesnoj meri bile izjave koje su išle protiv njihovog vlastitog interesa. Međutim, Pretresno veće je povuklo crtu, uvrstilo je razgovore sa tim ljudima, a nije uvrstilo razgovore sa drugim ljudima koji nisu bili pripadnici zajedničkog zločinačkog poduhvata. Prema tome, mi smatramo da je to dobar razlog da se iz spisa izuzmu razgovori sa potencijalnim svedocima i to značajnim svedocima koji mogu ovde da se dovedu.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Najs. Gospodine Miloševiću, molim vas da vrlo kratko odgovorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Prvi razlog koji je gospodin Najs rekao da se radi o svedocima nealbancima, pa je zato nerelevantno je netačan, jer se radi, prvo, o svedocima Albancima, a onda se radi i o Romima i Egipćanima, znači svedocima, o stradalima i Albancima i Romima i Egipćanima, nesrpskim. Dakle, licima koja su pobegla u Srbiju. Drugo šta želim da kažem, ti su razgovori vođeni 1999. godine. Prema tome, svaka proceduralna primedba u vezi sa ovim procesom je bespredmetna, jer proces, kao što znate, ja sam ovde kidnapovan i doveden ovamo na Vidovdan, 28. juna 2001. godine, gotovo dve godine posle ovih razgovora. Ovi razgovori su vođeni sa ljudima koji su napustili Kosovo i koji govore ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, želim da kažem da je ovaj Međunarodni sud razmatrao to pitanje i da nema osnova za komentar koji ste upravo izneli. Izvolite, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dalje, vi ste dobili u ovim tabulatorima transkript, ja se nadam, tih traka u celini, ali ja nemam nameru da potrošim vreme emitujući te trake u celini, nekih je tri sata tih razgovora i ako vi imate kompletne trake ... Dakle, nije pravljena selekcija iz njih. Vama su predate kompletne trake, ali je iz tri sata izvađeno nekih četrdesetak minuta ukupno, da bi se štedelo vreme, ali vama su trake date u celini. Tako da ako neko želi da šire analizira kompletan razgovor, da pušta celu traku, to može. Dakle, ono šta ja želim ovde da prikažem, biće mnogo kraće. Smatram da je ovo veoma važno. Govorili smo o Albancima koji su bežali u Makedoniju, govorimo o Albancima koji beže u Srbiju. Govorimo o Romima i Egipćanima, govorimo o nealbanskom stanovništvu. Govori se o mnogo stvari koje su vrlo relevantne za ovo o čemu se ovde raspravlja.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, izvolite.

ADVOKAT KEJ: Važna razlika sastoji se u tome da ovaj, naravno, izveštaj nije pripremljen za ovo suđenje. On je pripremljen još tada, a bavi se nekim aspektima dokaza koji se odnose na Srbiju i Kosovo. Ti su dokazi, izgleda, pripremljeni i za jednu komisiju koja je u to vreme istraživala bombardovanje NATO-a. Setićete se kad je reč o video trakama, da je gospodin Spargo (Steven John Spargo), drugi svedok u ovom Predmetu, doneo više od tri sata materijala koji se odnosio na izbeglice i druga opšta pitanja. Jedan kasniji svedok, Sabit Kardiju (Sabit Kadriu) je takođe doneo jednu video traku, a dva izveštaja, dokazni predmet 39 i 49 takođe su došli od njega. To je bilo sve u svrhu njegove privatne komisije koja je istraživala ubistva. Pretresno veće je zaključilo da je to prihvatljivo na osnovu činjenice da su takvi izveštaji koji su napravljeni u ono vreme deo dokaznog materijala ovoga Suda i da će Pretresno veće, kad ih razmotri, njima dati odgovarajuću težinu i važnost i odlučiti šta da uradi kasnije.

SUDIJA ROBINSON: Međutim, gospodin Najs je rekao nešto i o tome da je tu bio jedan vremenski aspekt. Nisam baš sasvim siguran da li

sam razumeo. Gospodin Najs, možete li da nam nešto kažete u vezi sa tim?

TUŽILAC NAJS: Radi se o tome da se ti razgovori bave onim šta se dešavalo nakon kraja juna 1999. godine, što nema nikakve veze zbog čega su ljudi odlazili sa Kosova, već jednostavno radi se o tome koje je posledice izazvalo bombardovanje.

ADVOKAT KEJ: Tu postoje izjave ljudi koji su napustili Kosovo negde oko 11. juna i tokom nekih drugih perioda i kroz šta su sve prolazili. Oni su napustili Kosovo i onda su se pojavili u Srbiji. To jeste sve konkretno vezano za Kosovo i tiče se pitanja koja razmatramo.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Kej. Gospodine Miloševiću, da čujemo komentar u vezi sa ovim poslednjim. Da li želite da kažete bilo šta u vezi sa ovim poslednjim šta je rekao gospodin Najs? Pitanje vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja, pravo da vam kažem, nisam uopšte razumeo da može ovako nešto da bude osporeno. Gospodin Najs čak ovde pušta propagandne emisije Bi-Bi-Si-ja (BBC) i to sa pogrešnim prevodom i to se uzima, a ovde se radi o originalnom materijalu ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Koji je snimljen sa svedocima ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, niste odgovorili na ovo konkretno pitanje. Morate da se obuzdate. Izgleda da se radi o jednom instinktu koji ne možete da savladate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Još jednu stvar da dodam, gospodine Robinsone.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najs je pomenuo da mogu svedoke, da mogu da se pozovu. To za neke važi, a za neke, na žalost, ne, jer jedan od ovih Albanaca koji je ovde ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne. To možemo da rešimo. Nema potrebe da to slušamo. Mene brinu ova druga pitanja. Ali, u svakom slučaju, sada ćemo da napravimo pauzu od 25 minuta.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Odluka Pretresnog veće je da sledeći svedok može da svedoči, naravno bez obzira na bilo kakve prigovore koji će da se ulože na bilo koji deo dokaza ili u vezi sa relevantnošću ili po nekoj drugoj osnovi. Gospodine Miloševiću, možete da pozovete sledeće svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pozivam svedoka Berija Litučija.

SUDIJA ROBINSON: Molim svedoka da pročita svečanu izjavu.

SVEDOK LITUČI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ROBINSON: Možete da sednete. Gospodine Miloševiću, možete da počnete sa glavnim ispitivanjem.

GLAVNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Robinson. Dobar dan, gospodine Lituči.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Dobar dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas recite najpre najkraće

nešto o vašoj profesionalnoj karijeri i vašoj biografiji uopšte.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ja sam Beri Majkl Lituči, rođen sam 1959. godine u Njujorku (New York). Pohađao sam Univerzitet u Pensilvaniji (University of Pennsylvania), diplomirao sam istoriju, evropsku istoriju. Takođe sam magistrirao, na sovjetskoj istoriji.

prevodioci: Molimo svedoka da uspori zbog prevoda.

SUDIJA ROBINSON: Čuli ste komentar prevodilaca da usporite.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da, izvinjavam se. Takođe sam godinu dana bio u Berlinu (Berlin) na univerzitetu. Neko vreme sam proveo i na Univerzitetu u Moskvi (Lomonosov Moscow State University). Studirao sam francuski, nemački, srpsko-hrvatski i ruski. Takođe sam radio doktorat na Univerzitetu Njujork (New York University), doktorirao sam na ruskoj istoriji, sovjetskoj istoriji, opštoj evropskoj istoriji i istočnoevropskoj istoriji. Još uvek nisam završio svoju disertaciju, na pola puta sam. Kratko sam radio kao novinar, osamdesetih, a negde oko devedesetih počeo sam da pišem o Jugoslaviji i to je postepeno postalo središte moga interesovanja, na to sam fokusirao svoj rad i svoje istraživanje. Napisao sam brojne članke o Jugoslaviji, članci su objavljeni u knjigama, časopisima, raznim publikacijama. Takođe sam i urednik i jedan od autora knjige koja će da bude objavljena i zvaće se "Holokaust u Jugoslaviji, svedočenja i analize" (The Holocaust in Yugoslavia, Testemonies and Analyses). Poslednjih 18 godina predavao sam na raznim univerzitetima širom Sjedinjenih Američkih Država: na Univerzitetu Njujork, Bruklin Koledžu (Brooklyn College), na Medžgar Koledžu (Medgar Evers College), La gardia Koledžu (La Guardia Community College), na Kingsbor Koledžu (Kingsborough Community College) gde predajem poslednjih devet godina. Predajem savremenu evropsku istoriju, iako sam držao predavanja i iz drugih predmeta. Istraživanja holokausta u Jugoslaviji sam započeo pre 11 godina. Pokretač sam i koorganizator prve izložbe o holokaustu u Jugoslaviji, to sam organizovao na svom koledžu.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Lituči, mislim da sada gospodin Milošević može da preuzme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Robinson. Gospodine Lituči, vi ste jedan od osnivača istraživačkog instituta o Jasenovcu, zvanično glasi, njegov naziv, "*Jasenovac Research Institute*" sa sedištem u Njujorku, je li tačno?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako je došlo do toga da Jasenovac postane jedan od vaših preokupacija i predmet vašeg istraživačkog rada?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Studirajući raspad Jugoslavije i sve gore uslove u bivšim republikama bivše Jugoslavije i takođe pogoršanje ljudskih prava u vezi sa raznim faktorima, meni je postalo jasno da je tema holokausta ključna za celu istoriju, ne samo Jugoslavije i Balkana, već takođe da je ključna i za evropsku istoriju i za čitavu priču o raspadu Jugoslavije. Mislim da bi se radilo o lošem istoričaru ukoliko ne bi shvatio da istorija holokausta ne može da se odvoji od ljudskih prava, jer prva lekcija holokausta je "nikad više". A ono šta smo videli u Jugoslaviji jeste da se nije naučila ta prva lekcija "nikad više". Dakle. Ta lekcija je nedostajala u udžbenicima i tema holokausta u Jugoslaviji nije bila dovoljno istraživana, čak i u izvesnoj meri bila i potiskivana, tako da je to postavilo osnov za ono šta se desilo devedesetih godina i ja mislim da mnogo toga ne bi moglo da se desi devedesetih godina da su lekcije o holokaustu u Jugoslaviji bile naučene, pre svega. Dakle, to je moj kratak odgovor na vaše pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Lituči. A da li ste ulazili u razloge iz kojih je tema holokausta bila potiskivana i gurana u drugi plan?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da, naravno. Da li da nastavim?

TUŽILAC NAJS: Pre nego što svedok nastavi u vezi sa prvim odgovorom, hteo bih da kažem da to zvuči kao da se radi o izveštaju veštaka, a možda će i odgovor na drugo pitanje biti odgovor koji zvuči kao odgovor veštaka.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, čuli ste prigovor Tužilaštva. Vi od svedoka tražite da svedoči u svojstvu veštaka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne. Ne.

SUDIJA ROBINSON: A u kom svojstvu bi on trebalo da svedoči i o kojim činjenicama bi on trebalo da svedoči?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: On je bio u Jugoslaviji i on je 1995. godine radio i sretao se sa izbeglicama iz Krajine, 1999. godine sa izbeglicama sa Kosova. Nisam siguran da li imate ton uključen. Sa izbeglicama sa Kosova, dakle neposredno je bio u kontaktu sa žrtvama konflikta u Jugoslaviji.

SUDIJA KVON: Pa pređite onda na ta konkretna pitanja.

SUDIJA ROBINSON: Da. Postavite pitanja u vezi sa tim činjenicama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ću preći i na ta pitanja. Ja sam hteo da uvedem svedoka i mislim da mogu da uvedem svedoka sa nekim elementarnim objašnjenjem onoga čime se on bavi.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, pre nego što postavite pitanje, postaviću gospodinu Litučiju sledeće pitanje. Vi ste spominjali holokaust u Jugoslaviji?

SVEDOK LITUČI: Da.

SUDIJA ROBINSON: Da li izjednačavate ono šta se desilo u Jugoslaviji sa holokaustom u Nemačkoj (Germany) tokom Drugog svetskog rata?

SVEDOK LITUČI: Delimično da. To je jedan deo celokupne priče o holokaustu tokom Drugog svetskog rata, dakle istrebljivanje i genocid na rasnim osnovama koji je počinjen tokom Drugog svetskog rata.

SUDIJA ROBINSON: Dobro. Tokom vašeg svedočenja ću se vratiti na ovo, kako bih video šta ste tačno hteli da kažete sa tim poređenjem. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Možemo odmah da raščistimo i to. Da li govorite, kad govorite o genocidu tokom Drugog svetskog rata, imate u vidu i genocid nad Srbima počinjen tokom Drugog svetskog rata?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ja govorim o trostrukom genocidu: protiv Srba, protiv Roma i protiv Jevreja. Dakle to je genocid koji je počinjen protiv tri grupe tokom Drugog svetskog rata na području tadašnje Jugoslavije. Postoji jako dobra dokumentacija o tome, budući da su postojali rasni zakoni upereni protiv te tri grupe u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, a te grupe su takođe bile prognane i sa drugih područja Jugoslavije tokom Drugog svetskog rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kakvu vezu ustanovljavate između tog genocida počinjenog tokom Drugog svetskog rata i događaja devedesetih godina, gospodine Lituči?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Postoje mnoge veze. Mislim da bih trebao prvo da kažem da ja ne pokušavam da uporedim te događaje, već da uspostavam veze o istorijskom nasleđu.

TUŽILAC NAJS: Očigledno se radi o veštačenju. Ja nemam ništa protiv ukoliko optuženi i Pretresno veće tako žele, ali neću moći da ga unakrsno ispitam, jer nisam pripremljen za to.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vratite se na činjenične stvari, na pitanja koja su relevantnija, budući da smo o ovom pitanju već čuli svedočenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U redu. Evo, na primer, jedna činjenična stvar koja to povezuje. Da li ste, na primer, ustanovili da je lider bosanskih Muslimana, Alija Izetbegović, imao veze sa nacističkim grupacijama tokom Drugog svetskog rata i da li to ima veze sa aktivnostima njegove grupacije ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, gospodine Miloševiću. Ne možemo da dozvolimo takvo pitanje. Radi se o veoma sugestivnom pitanju, veoma sugestivnom pitanju i tu se ne radi o činjenicama koje će da budu od pomoći Pretresnom veću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Lituči, da li ste ustanovili bilo kakvu personalnu vezu koja je postojala između događaja u Drugom svetskom ratu i događaja devedesetih godina?
SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Pa ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, okrenimo se pitanjima koja su veoma relevantna za optužnicu, intervjuima koje je on obavio sa izbeglicama. Dakle, okrenimo se takvim pitanjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ću, naravno, doći i na ta pitanja, ali ja imam i prethodna pitanja. Ali ja sam tvrdio da su određene snage spolja, u raspadu Jugoslavije, podržale nacizam i islamski fundamentalizam i upotrebili ga u funkciji izazivanja ratova u Jugoslaviji. I mislim da je sasvim u redu da mogu da pitam svedoka u vezi sa tim, ali ako vi ne smatrate da je to tako, ja mogu da idem dalje.

SUDIJA ROBINSON: Dozvoliću svedoku da odgovori na to pitanje.

SVEDOK LITUČI: Mislim da je jedna od najvažnijih stvari, pored čin-

jenice, odnosno pored pitanja ljudskih prava i razgovora obavljanim sa izbeglicama kako bi se saznalo ono šta se desilo, da je to, u stvari, potrebno kako bi se shvatio istorijat ljudskih prava na Balkanu, a takođe kako bi se shvatilo koji su najveći ratni zločini počinjeni i koje su političke snage počinile, odnosno da su one snage koje su počinile najgore zločine tokom istorije Balkana i dalje živi i aktivni, da su bili aktivni i devedesetih godina, a Alija Izetbegović je bio ratni zločinac tokom Drugog svetskog rata i kolaborator.

TUŽILAC NAJS: Ulažem prigovor. Osim činjenice da se radi o veštačenju, gledajući gospodina Litučija, mislim da on nije bio živ tada, tokom Drugog svetskog rata, pa da on direktno o tome svedoči, ali ima nečega veoma neprijatnog u tome da se tako lako iznose neke tvrdnje o nekome ko nije više živ. Ja shvatam da se ovo ne tiče optuženog, ali mislim da treba postaviti granicu dokle svedoci mogu da se ponašaju na ovakav način.

SUDIJA ROBINSON: Dozvoliću svedoku da odgovori na ovo pitanje, kao istoričar. Bavi se istorijskom činjenicom.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Činjenica, odnosno ovo je objavljeno čak u tekstu povodom njegove smrti u "Njujork tajmsu" (New York Times) i jeste bilo objavljeno da se radilo o ratnom zločincu i da je sarađivao sa nacistima. I to je bilo objavljeno u "Njujork tajmsu" dan nakon njegove smrti. Dakle, to je dobro poznata činjenica. Ali, da pređem na glavnu stvar. Očuvanje bivših kolaboratora sa nacistima iz Drugog svetskog rata, dakle njihovo očuvanje tokom raznih dekada i to iz raznih razloga, tu su bile uključene i strane sile, ali radi se o tome da su oni ponovo odigrali ulogu u progonu nacionalnih manjina u Jugoslaviji devedesetih godina, a posebno na Kosovu. Da nije bilo tih stranih sila koje su bile uključene i da nije bilo tih dugotrajnih tradicija vezanih za fašizam iz Drugog svetskog rata, ponovo rađanje fašizma na Balkanu ne bi bilo moguće. A nije slučajnost da njihov program progona koji se bazirao na rasnim osnovama je isti. Dakle, to nije nešto šta je ponovo izmišljeno. Radi se o kontinuitetu,

jednom obrascu i to postaje jasno kada se razgovara sa izbeglicama, sa ljudima koji su žrtve rasnog ugnjetavanja i to, na primer, na mestu kao što je Kosovo. Dakle, oni su svesni da to nije nešto šta je juče počelo, već da su to ostaci iz Drugog svetskog rata kada su prvobitno kreirani ti pokreti.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Lituči. Gospodine Miloševiću, imajte na umu da smo već čuli svedočenja o ovim određenim vezama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Lituči, da li ste vi bili u Jugoslaviji 1995. godine?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da, bio sam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta ste tada radili u Jugoslaviji?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Došao sam iz dva razloga u Jugoslaviju. Prvo, veoma me je brinula situacija sa srpskim izbeglicama iz Hrvatske, jer kada je do toga došlo, bilo je očigledno, barem prateći to u američkim medijima, bilo je jasno da se tome ne poklanja nikakva pažnja, a radilo se o masovnoj humanitarnoj katastrofi. Ja znam da su određeni drugi evropski mediji tome poklanjali pažnju, ali u Sjedinjenim Američkim Državama, odakle ja potičem, tamo maltene nije posvećena nikakva pažnja. To je bilo izbrisano iz medija, mediji uopšte o tome nisu izveštavali. I ja sam tada smatrao da je za mene važno da odem na lice mesta i da skupim izjave od izbeglica, žrtava progona i dobro se raspitam šta im se to desilo i zbog čega im se to desilo. A takođe sam imao nameru da obavim razgovore i sa onima koji su preživeli holokaust iz Srbije. Dakle i to je bio razlog mog odlaska, ali dok sam bio tamo, počelo je bombardovanje Bosne i ja sam tokom tog perioda bio tamo, ali mene je uglavnom zanimalo da obavim razgovore sa srpskim izbeglicama iz Hrvatske i takođe sa preživelim holokausta iz Drugog svetskog rata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Lituči, sa obzirom da ste zapazili da nije bilo nikakvog izveštavanja u Americi o etničkom

čišćenju Srba iz Hrvatske, da li ste se vi obratili nekim medijima ili nekom mediju da izveštavate o događajima iz Jugoslavije u to vreme?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da, jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kome ste se obratili?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Obratio sam se većem broju radio stanica. Imao sam neke kontakte u medijima i ponudio sam im usluge. Nadao sam se da će mi oni dati akreditive. Međutim, niti jedan od tih medija nije bio zainteresovan za to. Čak ni oni mediji koji su ranije bili zainteresovani za izbegličke krize i ljudska prava. To me je zaprepastilo. Zaprepastilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vama poznato koliko je u tim događajima, dakle 1995. godine, kada ste vi bili u Jugoslaviji, Srba isterano iz Krajine i pobijeno?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ne znam tačan broj, ali prema mom shvatanju, radi se otprilike o 250.000 proteranih u tom periodu 1995. godine. Ne znam tačan broj ubijenih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada mi objasnite, kao Amerikanac koji se bavi i javnim radom i istorijom, kako je moguće da to šta se dogodilo i što su mnogi, pa među njima i kopredsednik Konferencije o Jugoslaviji (International Conference on the Former Yugoslavia), lord Owen (David Owen), kvalifikovao kao najveće etničko čišćenje devedesetih godina u sukobima u Jugoslaviji, apsolutno bude izbačeno iz pažnje medija u vašoj zemlji?

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne vidim relevantnost tog pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Da li će biti relevantno ako pitam svedoka kako objašnjava da je to, dakle, najveće etničko čišćenje od červrt miliona ljudi, mase pobijenih i bombardovanih kolona izbeglica, ovde svedeno na odgovornost jednog jedinog generala, generala Gotovinu koji čak nije bio ni među najvažnijim učesnicima tih događaja?

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne. To je komentar. To je vaš komentar. Vaša pitanja morate formulisati na odgovarajući način. Imate dovoljno iskustva sada da znate kako se to radi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Lituči, kako i koliko, bolje reći koliko vaše aktivnosti vezane za pitanje izbeglica na Balkanu imaju veze sa vašim istraživačkim radom o genocidu počinjenim nad Srbima za vreme Drugog svetskog rata, dakle vaše aktivnosti, znači pitanje izbeglica na Balkanu, vaše aktivnosti devedesetih godina imaju veze sa genocidom počinjenim nad Srbima u Drugom svetskom ratu?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Pa, jedna od najočiglednijih stvari koje smo naučili je da je negiranje holokausta i propust da se nauče lekcije iz holokausta u Jugoslaviji, iz onoga šta se tamo odigralo u Drugom svetskom ratu, otvorilo je put za nastavak ratnih zločina, za nastavak rasne netrpeljivosti. Nije moglo da dođe do pomirenja, nisu mogla biti uspostavljeni temelji za ljudska prava ...

SUDIJA BONOMI: Gospodine Lituči, mi smo o tome već čuli. Ja moram da vam kažem tačno kakva je vaša situacija ovde, u kom ste vi ovde položaju. Ukoliko bilo koja od strana u ovom Predmetu želi da iznese svedočenje veštaka, one to mogu da učine, ali postoje neka pravila kojih oni moraju da se pridržavaju. Nas sada zanimaju činjenična istraživanja koja ste vi sproveli. Koliko sam ja shvatio, vi ste na ovo pitanje već odgovorili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Lituči, da li ste imali prilike da se sretnete i da razgovarate sa brojnim srpskim izbeglicama iz Hrvatske bilo kada?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da. 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta su vam oni rekli?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Pa, oni su na video traci, jer sam ih snimao, pričali su kako i zašto su proterani iz Hrvatske, šta su

im radili. Ne znam sada da li bih mogao da iznesem sve zaključke koje sam izvukao iz toga, ali bilo mi je jasno da je postojao jedan planirani obrazac rasnog progona srpskog stanovništva u Hrvatskoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hvala. Hvala, gospodine Lituči. Da se koncentrišemo na, pošto je ovo deo koji se tiče Kosova, pre svega Kosova. Recite, molim vas, na čemu se u najvećoj meri baziraju vaša saznanja u vezi sa događajima na Kosovu i Metohiji? Vaša saznanja, dakle.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ja mislim da ništa nije važnije od mojih razgovora sa izbeglicama sa Kosova. Nema drugih informacija, nema drugih dokaza na koje bih se ja mogao osloniti ili bilo koje druge informacije na koje bih se oslanjao, koje bi nadvladale ili na neki način zauzele primat nad informacijama koje sam dobio od izbeglica koje su proterane i prognane sa Kosova. To je osnova. To je najvažnija osnova mog rada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste te razgovore koje sada pominjete obavili 1999. godine, neposredno nakon završetka agresije NATO, je li tako?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste obavili razgovore sa izbeglicama sa Kosova i Metohije?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Razgovore sa tim izbeglicama obavio sam u Beogradu i u predgrađima Beograda, severnim predgrađima Beograda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakva je bila nacionalna struktura izbeglica sa kojima ste obavljali ove razgovore?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Naša delegacija, kao celina, razgovarala je sa srpskim izbeglicama. Ja nisam radio te intervjuje. Ja sam razgovarao sa izbeglicama Romima i Egipćanima, albanskim izbeglicama, a kasnije i sa jednim jevrejskim izbeglicom. Da vidim da li sam se svega setio ... Da, pripadnici naše delegacije takođe su razgovar-

ali i sa jugoslovenskim Turcima koji su bili izbeglice. Međutim, ja nisam obavljao te razgovore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad kažete “delegacija” ili “grupa”, ko je bio u toj vašoj grupi? Koliko vas je bilo? Na kraju krajeva nisu ni imena najvažnija u toj grupi koja je obavljala razgovore.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Nas je bilo otprilike 16. Mi smo putovali tokom dve nedelje širom Srbije i Jugoslavije, posmatrali smo štetu koja je naneta tokom bombardovanja ili nakon bombardovanja. Neki od nas su obavljali razgovore. Ja sam verovatno obavio najviše razgovora. To smo, naime i planirali da uradimo pre odlaska, jer želeli smo da saznamo razloge za ono šta se dogodilo tim izbeglicama i konkretne detalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodine Lituči, da li, prema vašim saznanjima, dakle sledeći upravo ovo šta ste rekli, prema vašim saznanjima koja proističu iz tih razgovora, postoji neki zajednički ili opšti uzrok koji je uticao na te ljude da napuste Kosovo, bez obzira na njihovu nacionalnu ili versku pripadnost, dakle bez obzira da li su Albanci, da li su Romi, da li su Egipćani, da li su Srbi, da li postoji neki zajednički ili opšti uzrok da napuste Kosovo i Metohiju?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Postojala su dva primarna i dva sekundarna uzroka. To je prvi deo mog odgovora. Drugi deo mog odgovora bi bio sledeći. Da li postoji neki zajednički uzrok? Da, rekao bih da mislim da postoji jedan zajednički uzrok, jedan zajednički uzrok progona svih tih nacionalnih grupa, uključujući i Albanaca sa Kosova, jer sve su te nacionalnosti proterane i progone u izvesnom stupnju. Glavni uzrok je OVK, Oslobođilačka vojska Kosova i korišćenje terorizma nad tim nacionalnim grupama. To je jedan zajednički uzrok, iako, naravno, postoje i drugi uzroci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite na koji ste način vi uspeli da ostvarite kontakt sa tim ljudima?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ja sam organizovao delegaciju, organizovao sam razgovore, ali u tome su mi u mnogome pomogli i moji kontakti u Beogradu, pogotovo moji kontakti sa federacijom Roma. Oni su bili od velike pomoći i organizovali su razne praktične stvari za te razgovore.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, svedok je rekao da je bilo i drugih uzroka. Mislim da bi trebalo da nam kaže koji su to bili drugi uzroci?

SVEDOK LITUČI: A drugi od ova dva primarna uzroka koje sam ustanovio putem razgovora, putem moje istrage, bilo je bombardovanje, bombardovanje koje je izvršio NATO. U mnogim slučajevima ljudi su morali da pobegnu od bombardovanja. To, naravno, nije zajednički uzrok, jer nisu svi pobjegli zbog bombardovanja, ali svi oni koji jesu pobjegli, pobjegli su zbog terorizma Oslobođilačke vojske Kosova. Dva sekundarna uzroka koja sam spomenuo, za koje smatram da su bili veoma važni za izbegličku krizu u junu 1999. godine su, prvo, činjenica da snage KFOR (Kosovo Force), a pretpostavljam i UNMIK-a (United Nations Mission in Kosovo) nisu obezbedile zaštitu nealbanačaca i onih Albanaca koji možda nisu bili članovi OVK. I, konačno, četvrti razlog, barem koliko ja znam na osnovu onoga šta sam ustanovio u mom istraživanju, je nešto šta su nam rekli, pogotovo mnoge izbeglice Romi. Rekli su da jednom nakon što su jugoslovenske vojne i policijske snage napustile Kosovo, oni se više nisu osećali sigurno. Oni više nisu smatrali da mogu da nastave da žive na Kosovu. I to je očigledno za neke od njih bio veoma značajan razlog zbog kog su pobjegli. To su ta četiri razloga.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Lituči, rekli ste da vam je federacija Roma pomogla u uspostavljanju kontakta, možda i još ko, ali da vam postavim jedno precizno pitanje: da li vam je neko iz

Vlade Republike Srbije ili Jugoslavije pružio pomoć u ostvarivanju ovih kontakata?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ne, ne niko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je neko od predstavnika tadašnjih vlasti Srbije ili Jugoslavije, kad kažem “predstavnik vlasti”, mislim na bilo koje predstavnike vlasti, bilo kog nivoa, prisustvovao razgovorima sa izbeglicama sa područja Kosova i Metohije?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ne, nikada. Jedini predstavnici koji su bili tamo, bili su predstavnici federacije Roma. Naravno, sa njima nismo razgovarali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je pristanak na te razgovore, intervjuje koje ste vi pravili i članovi vaše delegacije obavljali sa ovim ljudima, bili izraz njihove slobodne volje u celini ili je bilo ko, prema vašem saznanju, na njih vršio pritisak da vam daju te izjave?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Ne, to je bilo sasvim dobrovoljno. Naravno, nisu svi želeli da budu intervjuisani. Nama bi bilo drago da smo uspeli da obavimo više razgovora, ali oni ljudi koji sa nama jesu želeli da razgovaraju, sa njima i jesmo razgovarali. Ali mislim da je njihov očaj bio toliko velik da su ti ljudi želeli da ispričaju šta im se dogodilo, želeli su da kažu svoje priče.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A na koji način ste došli do Albanaca, izbeglica sa Kosova, s kojima ste tom prilikom obavljali razgovor?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Na tome smo isto zahvalni federaciji Roma. Do njih smo došli putem kontakata u federaciji Roma. Oni su nam to organizovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad kad govorimo o nekom opštem utisku, o svim tim ljudima sa kojima ste razgovarali, kakav je bio vaš opšti utisak o njihovom psihičkom stanju, rekao bih neposredno pre i u vreme obavljanja tih intervjuja?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Oni su bili, manje-više bili u jednom

groznom psihološkom i emocionalnom stanju. Mnogi od njih videli su kako su im ubijeni očevi i braća i drugi članovi porodice. Neki od njih su mučeni, nekima od njih je tek zaprećeno smrću i jako su se bojali. Bili su nervozni, očajni i često su plakali u nekim slučajevima. U drugim slučajevima su se ponašali dosta stoički. Međutim, još uvek su bili veoma preplašeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa do kakvih ste saznanja tom prilikom došli?

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Oprostite, kad kažete “saznanja”, saznanja o čemu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tome šta se desilo tim ljudima, dakle kroz intervju koje ste obavili.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Pa saznali smo više stvari. Saznali smo da u gotovo svim slučajevima, bez obzira na to da li se radilo o Romima ili o ljudima iz albanske opozicije ili o Egipćanima, Jevrejima, Turcima ili Srbima, saznali smo da im je zaprećeno smrću i da je jedna od najuobičajnijih stvari koja se dogodila, da u danima neposredno pred povlačenje jugoslovenskih snaga i dolazak snaga KFOR, u mnogim gradovima širom Kosova dovelo je do dolaska na scenu OVK i u onim gradovima gde ranije OVK nije bio aktivan. Bilo je to verovatno najmračniji dan u savremenoj evropskoj istoriji. Masovno proterivanje do 130.000 Roma, 100.000 Srba i drugih nealbanaca. Proterano je takođe i najmanje, naše istraživanje je pokazalo da je proterano najmanje 20.000 Albanaca koji su nešto znali o albanskim političkim pokretima koji nisu bili vezani sa OVK. Dakle 20.000 Albanaca je bilo je prisiljeno da pobjegne zato što nisu želeli da sarađuju sa OVK i smatrani su izdajicama. Nisu smatrani lojalnima.

SUDIJA KVON: Gospodine Lituči, kad kažete ljudi iz “albanske opozicije”, mislite tu na one Albance koji nisu lojalni OVK?

SVEDOK LITUČI: Tako je.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, odgovor koji je upravo dat odnosi se na period nakon povlačenja srpskih snaga, a to je period nakon optužbi u ovoj optužnici. On se ovde ne bavi pokretom i premeštanjem ljudi sa Kosova u vreme optužnice, nego nakon predmetnog perioda. Ja smatram da je to sasvim irelevantno za optužnicu. Ne vidim u čemu je ovde relevantnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson?

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo šta kaže gospodin Najš nije tačno, jer svedoci svedoče o događajima na Kosovu i Metohiji za vreme koje je relevantno. A tačno je samo ono da je nakon završetka rata sa njima obavljen razgovor. Ali oni govore o onome šta se događalo za vreme koje je, po vama, relevantno.

SUDIJA ROBINSON: Razmotrićemo to šta ste rekli.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, vi morate da osigurate da svedok svedoči o predmetnom periodu optužnice. KFOR i UNMIK dolaze posle optužnice. Ali on, naravno, može da svedoči o razgovoru sa ljudima, razgovorima u kojima su ljudi govorili zašto su pobjegli tokom rata. Ali ne želimo da slušamo iskaz o događajima nakon perioda koji pokriva optužnica. Nešto od ovoga šta je on rekao odnosi se na predmetni period optužnice. Dakle, pobrinite se da se svedok skoncentriše na razgovore koji se odnose na Predmet: zašto su ljudi pobjegli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svakako, gospodine Robinson. Pobrinuću se za to, ali vam skrećem pažnju da kada je reč o ponašanju UČK i prema Srbima i prema Albancima i prema Romima i

Turcima, Egipćanima i tako dalje, je pitanje koje se tiče celokupnog vremena, a to ponašanje je jedna konstanta. I o tome svedoci govore. Prema tome, svakako se, bar meni čini, veoma relevantno. Gospodine Lituči ...

SUDIJA ROBINSON: Čuli ste šta sam rekao. Molim vas da to imate na umu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svakako imam na umu, gospodine Robinson. Ne brinite ništa. Gospodine Lituči, sada ćemo videti neke delove ovih vaših intervjua, mada smo mi u celini ove trake predali. Ali pre nego što pređemo na emitovanje, ja moram sa vama ovde da raščistim neka prethodna pitanja. Naime, molim vas, recite mi da li smatrate da kada je reč o Albancima, o Albancima koji su intervjuisani, da to treba da se učini na privatnoj sednici zbog razloga njihove bezbednosti ili pak mislite da može to da se učini i na otvorenoj sednici? Ne mislim, samo da budem precizan, ne mislim na Rome, ne mislim na Egipćane, ne mislim na druge, mislim samo na Albance.

SVEDOK LITUČI – ODGOVOR: Da. Moje mišljenje je da bi bilo rizično. Ugrozili bismo živote tih Albanaca ukoliko bi se obelodanili njihovi identiteti. Dakle, mislim da ne bi bilo pametno da uradimo sada nešto tako.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Nismo dobili nikakvo prethodno obaveštenje o tome. Ovo je upravo jedna vrsta teme o kojoj smo trebali da budemo ranije obavešteni. Ja ulažem prigovor i to na sledećoj osnovi: ako to bude ušlo u spis, onda to mora da uđe u spis pretpostavljam na osnovu pretpostavke da je ono šta ti ljudi govore istina. Već smo videli u nekim materijalima koji još nisu uvršteni u spis, koji su išli sa svedokom Andrićem, da ti ljudi mogu da kažu jednu stvar u razgovoru, a zatim kasnije da kažu da ništa takvo nikad nisu nameravali da kažu. Ako ovaj materijal bude obelodanjen javnosti, tako da ti ljudi

mogu da ga vide, onda postoji neka šansa da ja mogu da stupim u kontakt sa tim ljudima i saznam da li su oni mislili da kažu ono šta je tamo rečeno ili što nam je pokazano da su rekli. Ukoliko to bude obavljeno na privatnoj sednici, onda ja neću imati mogućnosti da obradim taj deo dokaza. Ali, dakle, ovaj svedok je izrekao jednu opštu bojazan, a da nije spomenuo ni jednog konkretnog Albanca. Smatram da je to nezadovoljavajuće. Međutim, osim toga, efekat toga je da taj iskaz neću moći da proverim.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Lituči, molim vas da elaborirate vašu prethodnu izjavu o tome da će neki Albanci da budu ugroženi, jer nama trebaju nešto jači razlozi.

SVEDOK LITUČI: Da. Daću vam dva razloga. Prvi razlog je to da OVK funkcioniše na jedan klasičan način fašističke paravojne organizacije koja prvo želi da uništi svoje političke protivnike, tu mislim da kažem - ubije. Drugo, od tri Albanca sa kojima sam razgovarao ...

SUDIJA ROBINSON: Samo tri?

SVEDOK LITUČI: Tri na ovoj video traci. Ja, na žalost, moram da kažem da je OVK u međuvremenu ubila jednog od te trojice.

SUDIJA ROBINSON: Je li to tek jedan navod koji vi tu iznosite?

SVEDOK LITUČI: Ne, ne. To je činjenica. O tome je pisano u štampi.

SUDIJA ROBINSON: Da li je neko uhapšen zbog toga?

SVEDOK LITUČI: Ne.

SUDIJA ROBINSON: Da li je neko podigao neke optužbe protiv pripadnika OVK?

SVEDOK LITUČI: To ne znam.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, možda bi trebalo primetiti još jednu stvar, budući da sad znamo koji je mrtav, druga dva Albanca su ugledni članovi albanske zajednice i članovi Privremenog izvršnog veća. Zašto bi njih sada trebalo štititi od onoga šta su rekli u nekom od prethodnih razgovora? Ja to ne mogu da shvatim, ali, kad sam već ustao, ukoliko se ovde pokušava da se uvrsti u spis i iskaz osobe koja je mrtva, Pretresno veće dobro zna da je Pravilo 92bis upravo i napisano da bi mogao da se reši problem koji je iskrsnuo pred ovim Pretresnim većem u *Predmetu Kordić* za rešavanje iskaza koji dolaze od mrtvih svedoka. I ovo nije pravilan način da se ovako radi.

SUDIJA ROBINSON: Ali, gospodine Najs, osim činjenice da vi niste na vreme dobili obaveštenje o ovome, zar nije istina da ovaj Međunarodni sud ne može da ignoriše mogućnost da bude ugrožen život tih osoba?

TUŽILAC NAJS: Ne radi se tu o ignorisanju, nego, ako mi dozvolite da kažem o tome kako pravilno treba da se radi, ako ti imenovani ugledni ljudi imaju neke probleme, onda je optuženi, bilo putem svojih saradnika, bilo putem gospodina Keja ili gospođice Higin (Higgins) trebalo da izrazi, eksplicitno, želju da se oni zaštite. Ali to se nije dogodilo. Mi ovde imamo samo nagađanja ovog svedoka.

SUDIJA ROBINSON: Ali zar mi nismo već ranije štitili osobe na sličan način prilikom izvođenja dokaza Tužilaštva?

TUŽILAC NAJS: Ja sad ne mogu da se setim konkretno ni jednog takvog slučaja, međutim ono šta je sasvim jasno je to da kad god je bilo zaštitnih mera, pogotovo u onim slučajevima kada je optuženi insistirao da sve ide u javnost, mi smo bili veoma pažljivi da argumentujemo naš zahtev za zaštitnim merama time što su naši istražitelji kontaktirali relevantne osobe, a ovde se to nije dogodilo.

SUDIJA ROBINSON: Da. U redu. Priznajem da vi jeste pratili jedan

postupak koji ovde nije ispoštovan, međutim mi još uvek moramo da se pozabavimo suštinom same stvari.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ovo su ugledni ljudi. Nemamo nikakve dokaze o tome da su oni izrazili zabrinutost u vezi sa svojom situacijom i ukoliko ovaj materijal bude iznet na privatnoj sednici, ja neću imati mogućnosti da to obradim tokom unakrsnog ispitivanja ovog svedoka.

SUDIJA BONOMI: A zašto to ne možete da učiniti ako znate ko su ti ljudi?

TUŽILAC NAJS: Da, sada znam tačno o kome svedok govori.

SUDIJA BONOMI: Pa u čemu je onda problem?

TUŽILAC NAJS: Pa prvo, ako se radi o privatnoj sednici, prvo moram da dobijem dozvolu da stupim sa njima u kontakt i da im kažem šta je o njima rečeno. Međutim, osim toga, tu su i praktični problemi koje smo imali i sa iskazom Andrića. Čak i ukoliko ja saznam od njih da su oni izrazili drugačije, protivne stavove ili nešto drugo, kako ja to onda mogu ovde da ih pokažem, jer ne mogu ovom svedoku pokažem te rezultate kasnije istrage, ali o tome mogu da govorim i nešto kasnije.

SUDIJA BONOMI: Da, ali radi se o vremenu. Recite nam koje bismo strane trebali da pogledamo?

TUŽILAC NAJS: Pa ako pogledamo indeks, mislim da svedok ima na umu, odnosno sadržaj, ja sam zahvalan gospođici Grejem (Graham) što je kasno sinoć stavila na CD sve ono šta sam pretpostavljao da će optuženi hteti da vam predoči, pet i 17 u sadržaju će da budu obuhvaćeno svedočenjem. Ali pod brojem 17 je ono šta se prvo nalazi na CD. Dakle, morate prvo da nađete broj 17. Na žalost, strane nisu numerisane. U stvari, strana 127, zahvalan sam gospođi Diklić

(Diklich). Ako mogu samo za trenutak da pogledam stranu 127. Dakle, tu se pojavljuju tri imena, a ono ime u sredini je ime pokojne osobe, a ova druga dvojica su živi. Radi mera opreza neću ih identifikovati. Vi sami možete da pročitate šta stoji tu na toj strani. Ako pogledate prvo pitanje: "Molim vas da se predstavite", tu ćete da vidite i odgovor. Dakle, vidimo koja je uloga prve osobe, a ako nakon toga pogledate stranu ...

SUDIJA KVON: Samo trenutak, gospodine Najs.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Mi se sad ovde, u stvari, bavimo vašim zahtevom. Preći ćemo na privatnu sednicu kako bismo mogli time da se pozabavimo na jedan efikasniji način. A takođe ću da saslušam i gospodina Miloševića i gospodina Keja po ovom pitanju.

(privatna sednica)

SUDIJA ROBINSON: Kao što je već rečeno, sada ćemo da prekinemo sa radom, a nastavićemo sutra u 9.00. Izvinjavam se, sutra u 9.00 imamo jednu drugu raspravu, tako da će suđenje u ovom Predmetu da počne u 10.15.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Prošli put ste rekli u 10.50. Je li 10.15 ili 10.50?

SUDIJA ROBINSON: 10.15. Izvinjavam se, 10.50.